

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет філології та журналістики
Кафедра полоністики і перекладу

СИЛАБУС

вибіркового освітнього компонента

ЛІТЕРАТУРНИЙ ПРАКТИКУМ

підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня

Силабус вибіркового освітнього компонента «ЛІТЕРАТУРНИЙ ПРАКТИКУМ» підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня денної та заочної форми здобуття освіти.

Розробник: Сухарева Світлана Володимирівна, доктор філологічних наук, професор кафедри полоністики і перекладу Волинського національного університету імені Лесі Українки

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

Сухарева С. В.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні полоністики і перекладу
протокол № 1 від 29 серпня 2025 р.

Завідувач кафедри:

Сухарева С. В.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна /освітньо-наукова/освітньо-творча програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма здобуття освіти	Галузь знань <i>В Культура, мистецтво та гуманітарні науки</i> спеціальність <i>В11- Філологія (за спеціалізаціями)</i> Спеціалізація <i>В11.033 Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – польська</i> ОПП <i>Мова та література (польська). Переклад магістр</i>	Вибірковий
Кількість годин/кредитів 120/4		Рік навчання 1-ий
		Семестр 1
ІНДЗ: є		Лекції 10 год.
		Практичні (семінарські) 14 год.
		Самостійна робота 88 год.
	Консультації 8 год.	
	Форма контролю: залік	
Мова навчання		українська, польська

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові: **Сухарева Світлана Володимирівна**

Науковий ступінь: **доктор філологічних наук**

Вчене звання: **професор**

Посада: **професор-завідувач кафедри полоністики і перекладу**

Контактна інформація: **+38097 761 40 53,**

Sukhareva.Svitlana@vnu.edu.ua

Дні занять: <https://ps.vnu.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу

Силабус вибіркового освітнього компонента «Літературний практикум» складено з урахуванням можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти другого (магістерського) рівня денної та заочної форми здобуття освіти.

«Літературний практикум» передбачає ознайомлення зі світовими зразками вітчизняної та зарубіжної (польської) літератури, спрямований на визначення основних тенденцій розвитку сучасної літератури. Курс має практикоорієнтований характер і спрямований на формування навичок роботи з літературним текстом, створеним рідною чи зарубіжною мовами (англійською / польською), розвиток аналітичного мислення та здатності застосовувати отримані знання у професійній діяльності філолога та перекладача.

2. **Метою** освітнього компонента є формування у здобувачів освіти знань про сучасний літературний процес та історію розвитку світової, у тому числі й вітчизняної літератури.

Завданнями освітнього компонента є:

- Ознайомлення зі зразками світової літератури в історичному та сучасному контекстах;
- Вивчення світової літературної Нобеліани;
- Розвиток умінь інтерпретації художнього тексту та його визначення його стилістичних та видових особливостей;
- Осмислення світоглядних систем авторів вітчизняної та зарубіжної літератури;
- Розвиток перекладацьких компетенцій на тлі вивчення перекладної літератури та власних перекладацьких спроб.

3. Soft skills

- критичне мислення;
- креативність;
- здатність аналізувати і осмислювати здобутки світової/вітчизняної культури з метою власного інтелектуального розвитку і впливу на освітній рівень суспільства;
- уміння працювати в команді, розвиток емпатії та толерантності;
- вміння самостійно мислити і виражати думку перед публікою;
- здатність до самостійної організації навчальної діяльності та тайм-менеджмент.

4. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Українська література на тлі розвитку світового письменства						
Тема 1. Характеристика періодів вітчизняної літератури, ознайомлення з найвідомішими літературними творами.	20	2	2	14	2	ДС / РЗ 10
Тема 2. Характеристика новітньої української поезії та прози	14	2	2	10		УО / РМГ 10
Тема 3. Українська перекладна література: від давнини до сучасності	18		2	14	2	ДС / РМГ 10
Тема 4. Переклад української літератури на іноземні мови: класика та сучасність	14	2	2	10		ДБ / ДС / ПЗ 10
Разом за модулем 1	66	6	8	48	4	
Змістовий модуль 2. Здобутки зарубіжної літератури						
Тема 5. З історії світової літератури: відомі твори та автори	18	2	2	14		Т / УО 10
Тема 6. Сучасний літературний процес світу: поезія, проза, драматургія	18	2	2	12	2	РЗ/К / РМГ 10
Тема 7. Переклади зарубіжної літератури на українську мову. Світова літературна Нобеліана	18		2	14	2	ІРС 10
Разом за модулем 2	54	4	6	40	4	

ІНДЗ						30
Всього годин/Балів	120	10	14	88	8	100

Форма контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота здобувача освіти, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, УО – усне поточне опитування, ПЗ – виконання проблемних завдань, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.*

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) полягає у створенні здобувачем освіти презентацій на тему розвитку української та зарубіжної літератур, характеристики улюбленого художнього твору та перекладу прозового (оповідання/новели) та поетичного зарубіжного твору на українську мову.

5. Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота здобувача освіти включає підготовку до практичних занять через виконання усних і письмових завдань та передбачає опрацювання літератури та наукових джерел про розвиток світової літератури, аналіз жанрів та стилю літературних творів, дослідження рівня перекладу перекладних творів, вивчення світових здобутків літератури, відзначених преміями та нагородами.

- Опрацювати літературу та наукові джерела, присвячені розвитку сучасного літературного процесу в Європі та світі.
- Проаналізувати обрані жанри літературних творів.
- Дослідити біографічні чинники формування визначних письменників.
- Проаналізувати вплив світоглядної системи на формування індивідуального стилю та проблематики письменників у зарубіжній та українській літературах.
- Підготувати виступ про улюбленого письменника чи улюблений художній твір.
- Проаналізувати один з перекладених творів та критично оцінити роботу перекладача у формі літературознавчої публікації.
- Написати літературну рецензію на новітній літературний твір вітчизняного чи зарубіжного походження.
- Підготувати презентацію із результатами самостійної роботи, демонструючи знання про ВОК.

ІV. Політика оцінювання

Освітній процес та контроль його результатів здійснюється згідно з [«Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки»](#).

Політика викладача щодо здобувача освіти. Відвідування занять – обов’язковий компонент оцінювання. За об’єктивних причин (хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування, участь у програмі «Подвійний диплом») навчання може відбутись в онлайн форматі за погодженням із викладачем.

Політика щодо академічної доброчесності. Дотримання принципів академічної доброчесності передбачає самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання; обов’язкове посилення на джерела інформації у разі використання чужих ідей, розробок, тверджень чи даних; надання правдивої інформації про результати власної наукової чи творчої діяльності, застосовані методики досліджень та використані джерела. Відповідальність за порушення норм академічної доброчесності регулюється [Кодексом академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки](#).

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Пропущені практичні заняття можуть бути відпрацьовані в онлайн-форматі або в письмовій формі. Перескладання модулів здійснюється лише за наявності поважних причин. Студент допускається до перескладання іспиту або заліку за умови скликання екзаменаційної комісії.

Можливість визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та інформальній освіті. У процесі оцінювання визнаються результати навчання, отримані у формальній, неформальній та інформальній освіті (професійні курси, тренінги, онлайн-освіта, стажування тощо), які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають вибіркового освітнього компоненту «Літературний практикум» як у цілому, так і його окремим модулям та темам, передбаченим цим силабусом. Деталі щодо процедури зарахування результатів подані у [Положенні про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки](#).

Зараховуються бали/кредити, які здобувач освіти отримав у процесі реалізації академічної мобільності, згідно з [Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Волинського національного університету імені Лесі Українки](#).

Можливість отримати додаткові (бонусні) бали. На основі пункту 4.5. [Положення про поточне та підсумкове оцінювання](#) за рішенням кафедри полоністики і перекладу здобувачам освіти, які під час вивчення вибіркового освітнього компонента «Літературний практикум» брали участь й досягли значних результатів у конференціях, олімпіадах, конкурсах студентських наукових робіт, підготовці наукових публікацій з літературознавства, художнього перекладу, літературної критики, культурознавства можуть присуджуватися додаткові (бонусні) 5 балів, які зараховуються як результати поточного контролю. При цьому загальна кількість балів за поточну роботу не може перевищувати 100 балів. Здобувач освіти лише раз може скористатися з того чи іншого документа (сертифікат учасника, грамота, копія публікації тощо), який підтверджує право на отримання бонусних балів.

V. Підсумковий контроль

Формою контролю є залік.

Відповідно до [«Положення про організацію освітнього процесу на першому \(бакалаврському\) та другому \(магістерському\) рівнях у Волинському національному університеті імені Лесі Українки»](#) та [«Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки»](#) оцінювання знань здобувачів освіти здійснюємо під час поточного контролю за результатами виконання тих видів робіт, які передбачені силабусом. Завдання із цих видів поточного контролю оцінюються в діапазоні від 0 до 100 балів.

Семестровий залік виставляється викладачем за умови виконання здобувачем освіти всіх завдань, передбачених силабусом освітнього компонента. Мінімальна кількість балів, необхідна для отримання позитивної оцінки, становить 60. Здобувач освіти має право під час консультацій із викладачем відпрацювати теми, пропущені протягом семестру з поважних причин, із можливістю підвищення результату на кількість балів, передбачених за відповідні теми.

У разі, якщо за результатами поточного контролю здобувач освіти набрав менше ніж 60 балів, він складає залік у період ліквідації академічної заборгованості. При цьому результати поточного оцінювання анулюються. Максимальна кількість балів, яку можна отримати під час ліквідації академічної заборгованості, становить 100. Повторне складання заліку у разі отримання незадовільної оцінки дозволяється не більше двох разів: уперше – викладачеві, вдруге – екзаменаційній комісії, створеній деканом факультету.

Здобувач освіти, який не погоджується з результатами підсумкового контролю, має право в день оголошення результатів звернутися з апеляційною заявою на ім'я проректора з навчальної роботи та рекрутації. У такому разі пропонуються такі завдання заліку:

1. Проаналізувати запропонований літературний твір з української літератури.
2. Проаналізувати запропонований літературний твір з зарубіжної літератури.
3. Охарактеризувати світоглядну систему одного з українських авторів.
4. Охарактеризувати світоглядну систему одного з зарубіжних авторів.
5. Підготувати характеристику одного з перекладених творів.

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
0–59	Незараховано (необхідне перескладання)

VI. Рекомендована література

1. Сухарева С. «Волинський текст» полемічного характеру: особливості польськомовної парадигми епохи бароко. *Локальні історії: краєзнавчі простори гуманітаристики: навчально-методичний посібник* / Л. Семенюк та ін.; за ред. О. Яблонської. Луцьк, 2023.
2. Сухарева С., Вишневецька О. Феміністичні аспекти життєпису Елізи Ожешко та Олени Пчілки. *Волинь філологічна: текст і контекст* / упоряд. Н. Г. Колошук, Т. П. Левчук. Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2024. Вип. 34. S. 108–119.
3. Suchariewa S. Subkulturowe markery prowincjalności w ukraińskiej prozie polskojęzycznej po Unii Brzeskiej. *Волинь філологічна: текст і контекст* / упоряд. Н. Г. Колошук, Т. П. Левчук. 2022. № 34. С. 181-192.
4. Suchariewa S., Wysznewska O. Świat Słowian w dziełach i przekładach Władysława Syrokomli jako źródło inspiracji twórczych. *Київські Полоністичні Студії*. Т. XL. Київ: Талком, 2024. С. 170–182.
5. Suchariewa S., Wysznewska O. W kręgu emocji autorów polemicznych po unii brzeskiej: polski dyskurs pograniczny. *Київські Полоністичні Студії*. Т. XLI. Київ: Талком, 2025. С. 80–93.
6. Sukhariewa S. Duchowe krajobrazy twórczości Łazarza Baranowicza. *Bibliotekarz Podlaski*. 2025. No 66 (1), pp. 147–160.
7. Sukhareva S., Bai O. Elements of folk culture in Wladyslaw Reymont's epic "The Peasants": to the problem of the author's style and its Ukrainian translation. *Журнал Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Філологія*. (11). С. 124–135.
8. Sukhareva S., Bai O. Konrad Wallenrod by Adam Mickiewicz in Lesya Ukrainka interpretation. *Київські Полоністичні Студії*. Т. XXXVII. Київ: Талком, 2021. 480 с. С. 10–23.
9. *Антологія світової літературно-критичної думки XX ст.* / за ред. М. Зубрицької. Львів, 2001.

10. Давиденко Г. Й., Акуленко В. Л. Історія зарубіжної літератури середніх віків та доби Відродження. Київ : Центр учбової літератури, 2007.
11. Давиденко Г. Й., Чайка О. М. Історія зарубіжної літератури XIX – початку XX століття. Київ : Центр учбової літератури, 2011.
12. Затонський Д. В. Зарубіжна проза другої половини XX сторіччя. Київ : Навчальна книга, 2002.
13. *Історія української літератури : у 12 т.* / Національна академія наук України, Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України. Київ : Наукова думка, 2013п.
14. *Історія української літератури.* Т. 12 : Література після 1991 року. Київ : Наукова думка, 2024.
15. Колошук Н. Г. Історія зарубіжної літератури XX століття. У 2 частинах. Київ: Кондор, 2023.
16. Наливайко Д. С. Антологія зарубіжної поезії другої половини XIX–XX сторіччя. Київ : Навчальна книга, 2003.
17. Пащенко В. І. Антична література : підручник для студ. вищ. навч. закладів / В. І. Пащенко, Н. І. Пащенко. Київ : Либідь, 2001. 717 с.